

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระเบียบโรงเรียน

ว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช

2567

งานทะเบียน วัดและประเมินผล

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ด้วยโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ประกาศให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษา
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พุทธศักราช 2565 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ดังนั้น เพื่อให้เกิดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล
การเรียนรู้ที่ถูกต้องตามหลักแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตาม
ศักยภาพบนพื้นฐานของความแตกต่างระหว่างบุคคลและเพื่อตัดสินผลการเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียน ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช
2565 รายละเอียดดังนี้

หมวดที่ 1	หลักการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียน
หมวดที่ 2	วิธีการวัดและประเมินผลการเรียน
หมวดที่ 3	เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียน
หมวดที่ 4	เกณฑ์การจบการศึกษา
หมวดที่ 5	การรายงานผลการเรียน
หมวดที่ 6	เอกสารหลักฐานการศึกษา
หมวดที่ 7	การเทียบโอนผลการเรียน

ระเบียบโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียน
ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและครูผู้สอน ให้สามารถดำเนินการวัดและประเมินผลได้อย่างมี
ประสิทธิภาพและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

ดร.ประจักษ์ร์ เข็มไคร

ผู้อำนวยการโรงเรียน

เตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
ตอนที่ 1 ระเบียบโรงเรียนว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียน	4
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	
หมวดที่ 1 หลักการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียน	4
หมวดที่ 2. วิธีการวัดและประเมินผลการเรียน	4
หมวดที่ 3 เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียน	10
หมวดที่ 4 เกณฑ์การจบการศึกษา	17
หมวดที่ 5 การรายงานผลการเรียน	17
หมวดที่ 6 เอกสารหลักฐานการศึกษา	20
หมวดที่ 7 การเทียบโอนผลการเรียน	22
ตอนที่ 2 คำอธิบายระเบียบสถานศึกษาว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียน	24
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	
บรรณานุกรม	32

ระเบียบโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียน
ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2567

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ สพฐ. 293/2551 ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2551 และกำหนดให้สถานศึกษาต้องจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการศึกษาของสถานศึกษา จึงเป็นการสมควรที่กำหนดระเบียบโรงเรียนหอวัง ว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2567 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน และเป็นไปในทางเดียวกัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารวิชาการสถานศึกษา จึงวางระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียน ดังนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียน ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2567”

ข้อ 2 ระเบียบนี้บังคับใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2567 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกบรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ที่ขัดแย้งกับระเบียบนี้ และใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ระเบียบนี้ใช้ควบคู่กับหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2565 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

ข้อ 5 ให้ผู้อำนวยการ รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ตอนที่ 1 ระเบียบโรงเรียนว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หมวด 1

หลักการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียน

ข้อ 6 การวัดและประเมินผลการเรียน ให้เป็นไปตามหลักการดำเนินการต่อไปนี้

6.1 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นผู้รับผิดชอบการวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมรับผิดชอบ

6.2 การวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียน

6.3 การวัดและประเมินผลการเรียนต้องสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตร และจัดให้มีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

6.4 การวัดและประเมินผลการเรียน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน ต้องดำเนินการด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถวัดและประเมินผลผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ความคิด กระบวนการ พฤติกรรม และเจตคติ เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด ธรรมชาติวิชา และระดับชั้นของผู้เรียน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเที่ยงตรง ยุติธรรม และเชื่อถือได้

6.5 การประเมินผู้เรียนพิจารณาจากการพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

6.6 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบผลการประเมินผลการเรียนได้

6.7 ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษาและระหว่างรูปแบบการศึกษาต่างๆ

6.8 ให้สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา เพื่อเป็นหลักฐานการประเมินผลการเรียน การรายงานผลการเรียน หลักฐานแสดงวุฒิการศึกษา และรับรองผลการเรียนของผู้เรียน

หมวดที่ 2

วิธีการวัดและประเมินผลการเรียน

ข้อ 7 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการร่วมกันกำหนดหลักการประเมินผล 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียนให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

7.1 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มีการประเมินผลทุกรายวิชาให้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะ โดยมีการประเมินผลดังนี้

7.1.1 การประเมินผลก่อนเรียน

1) ประเมินผลก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบความพร้อมและพื้นฐานของผู้เรียนและจัดกิจกรรม
ซ่อมเสริมเพื่อให้มีความรู้พื้นฐานเพียงพอที่จะเรียน

2) ประเมินก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบความรอบรู้ในเนื้อหา และทักษะที่จะเริ่มเรียนเพื่อเป็น
ข้อมูลเปรียบเทียบผลการเรียนหลังเรียน แสดงการพัฒนาการของผู้เรียน

7.1.2 การประเมินผลระหว่างเรียน ให้มีการประเมินผลเป็นระยะๆ และสอดคล้องกับ
ตัวชี้วัด โดยใช้การประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลายทั้งวิธีการวัด เครื่องมือ และแหล่งข้อมูล
เพื่อมุ่งตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียน และนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขจนผู้เรียน สามารถบรรลุตาม
เกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้โดยใช้วิธีการที่หลากหลายเหมาะสม

7.1.3 การประเมินรายภาค ในการประเมินผลปลายภาคสามารถประเมินจากการปฏิบัติ
การสื่อสาร เช่น การสัมภาษณ์จากผลงาน / ชิ้นงาน โครงการหรือแบบทดสอบ ทั้งนี้ให้สอดคล้องกับ ตัวชี้วัด

7.2 การกำหนดสัดส่วนระหว่างเรียนกับการประเมินปลายภาค ให้กลุ่มสาระการเรียนรู้แต่ละกลุ่ม
ร่วมกันกำหนดตามหลักการที่คณะกรรมการการบริหารหลักสูตรและวิชาการดังนี้

7.2.1 การประเมินผลระหว่างเรียนให้มีการประเมินผลไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของการ
ประเมินผลทั้งหมด

7.2.2 การประเมินผลระหว่างเรียนและการประเมินผลปลายภาค ให้มีการประเมินทั้งด้าน
ความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.2.3 ในรายวิชาเดียวกันให้มีการกำหนดสัดส่วนระหว่างเรียนกับปลายภาค และวางแผน
ประเมินผลตลอดภาคเรียนรวมกัน

7.3 การจัดทำเอกสารบันทึกข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียน ผู้สอนแต่ละรายวิชาจัดทำแผนการ
ประเมินผลในรายวิชาของตนเองตลอดภาคเรียนโดย ผู้สอนต้องจัดทำเอกสารบันทึก ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับ
การประเมินผลระหว่างเรียนอย่างเป็นระบบ และครอบคลุมพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม เน้นการ
ประเมินตามสภาพจริง

7.4 ให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนระหว่างภาคเรียนเป็นระยะ ตามตัวชี้วัดในรายวิชา
พื้นฐาน และผลการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติม เพื่อประเมินพัฒนาการของผู้เรียน และเพื่อเก็บคะแนนตัวชี้วัด/
ผลการเรียนรู้ ถ้าพบว่าผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์ของตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ใด ให้ผู้สอนพิจารณาข้อบกพร่องและ
สอนซ่อมเสริมจนนักเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

7.5 ในแต่ละรายวิชาต้องให้ความสำคัญกับการประเมินผลระหว่างเรียน เพื่อตรวจสอบผลการ
เรียนรู้ของผู้เรียนเป็นระบบ โดยกำหนดสัดส่วนการประเมินผลระหว่างเรียนอย่างน้อยร้อยละ 50 ขึ้นไป

7.6 ในแต่ละรายวิชาต้องมีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การประเมินการอ่าน คิด
วิเคราะห์ และเขียน ตามที่ระบุไว้ โดยมีการประเมินตลอดทุกภาคเรียน หากพบว่าผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์ที่
กำหนด ต้องจัดทำกิจกรรมเพื่อนพัฒนาผู้เรียนจนผ่านเกณฑ์

7.7 การตัดสินผลการเรียนให้นำคะแนนระหว่างภาค รวมกับคะแนนปลายภาคเรียนตาม
อัตราส่วนที่กำหนด โดยใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียนรายวิชา ดังนี้

ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ	ความหมาย	ระดับผลการเรียน
80 - 100	ผลการเรียนดีเยี่ยม	4
75 - 79	ผลการเรียนดีมาก	3.5
70 - 74	ผลการเรียนดี	3
65 - 69	ผลการเรียนค่อนข้างดี	2.5
60 - 64	ผลการเรียนน่าพอใจ	2
55 - 59	ผลการเรียนพอใช้	1.5
50 - 54	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	1
0 - 49	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์	0

ในกรณีที่ไม่สามารถให้ระดับผลการเรียนเป็น 8 ระดับได้ ให้ใช้ตัวอักษรระบุเงื่อนไข ของผลการเรียน ดังนี้

“มส” หมายถึง ผู้เรียนไม่มีสิทธิเข้ารับการวัดผลปลายภาคเรียน เนื่องจากผู้เรียนมีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 ของเวลาเรียนในแต่ละรายวิชา และไม่ได้รับการผ่อนผันให้เข้ารับการวัดผลปลายภาคเรียน

“ร” หมายถึง รอกการตัดสินและยังตัดสินผลการเรียนไม่ได้ เนื่องจากผู้เรียนไม่มีข้อมูลผลการเรียนรายวิชานั้นครบถ้วน ได้แก่ ไม่ได้วัดผลระหว่างภาคเรียน/ปลายภาคเรียน ไม่ได้ส่งงานที่มอบหมายให้ทำ ซึ่งงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการตัดสินผลการเรียน หรือมีเหตุสุดวิสัยที่ทำให้ประเมินผลการเรียนไม่ได้

7.8 ให้ครูผู้สอนนำผลการประเมินแต่ละองค์ประกอบบันทึกลงในเอกสารบันทึกผลพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (ปพ.5) ตามที่สถานศึกษากำหนด และนำเสนอผู้บริหารโรงเรียน

7.9 ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้อนุมัติผลการเรียน

7.10 ให้มีการปรับปรุง พัฒนาผู้เรียนที่ได้รับผลการเรียนบกพร่อง

7.11 ให้งานทะเบียน วัดและประเมินผล คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และกลุ่มบริหารวิชาการ กำกับติดตาม การบันทึกผลการประเมินในเอกสารหลักฐานการศึกษา ทั้งแบบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และแบบที่สถานศึกษากำหนด

ข้อ 8 การประเมินการอ่าน คิควิเคราะห์และเขียน

8.1 เป็นการประเมินเพื่อการปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนและประเมินเพื่อการตัดสินการเลื่อนชั้นและจบการศึกษาระดับต่าง ๆ

8.2 ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้แสดงออกซึ่งความสามารถดังกล่าวอย่างเต็มตามศักยภาพและทำให้ผลการประเมินที่ได้มีความเชื่อมั่น

8.3 การกำหนดภาระงานให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ควรสอดคล้องกับขอบเขตและประเด็นการประเมินที่กำหนด

8.4 ใช้รูปแบบ วิธีการประเมินและเกณฑ์การประเมินที่ได้จากการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

8.5 การสรุปผลการประเมินเพื่อรายงาน เน้นการรายงานคุณภาพของความสามารถในการอ่านคิด วิเคราะห์ และเขียน เป็น 4 ระดับ คือ ดีเยี่ยม ดี ผ่าน และไม่ผ่าน

8.6 ระดับผลการประเมินความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน กำหนดเกณฑ์การ ตัดสินคุณภาพ การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเป็น 4 ระดับ คือ ดีเยี่ยม ดี ผ่าน และไม่ผ่าน

ดีเยี่ยมหมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนที่มีคุณภาพดี เลิศอยู่เสมอ

ดี หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับ

ผ่าน หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนที่มี ข้อบกพร่องบางประการ

ไม่ผ่าน หมายถึง ไม่มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน หรือ ถ้ามี ผลงาน ผลงานนั้นยังมีข้อบกพร่องที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขหลายประการ

8.7 นำผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนส่งนายทะเบียนวัดผลเพื่อประกาศให้นักเรียน และรายงานผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบ

8.9 ในกรณีที่ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน อยู่ในระดับไม่ผ่าน ครูผู้สอนและ คณะกรรมการประเมินควรเร่งดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนจนผ่านเกณฑ์

ข้อ 9 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นการประเมินที่จำเป็นต้องมีการพัฒนาผู้เรียนให้เป็น ผู้ที่มีการพัฒนาการทั้งด้านปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม โดยโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือได้กำหนดให้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่จะพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

9.1 ให้ครูผู้สอนทุกรายวิชาประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนทุกข้อ โดยใช้การสังเกต พฤติกรรมตามสภาพจริง

9.2 การตัดสินผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ตัดสินเป็นรายภาค โดยกำหนดให้ ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพ ผ่านขึ้นไป ถือว่า ผ่าน แนวการพัฒนาและประเมิน

9.3 ระดับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเลื่อนชั้นและจบการศึกษา กำหนดเกณฑ์การตัดสินเป็น 4 ระดับ

ดีเยี่ยม หมายถึง ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้ ร้อยละ 80 – 100
ของจำนวนครั้งของการประเมินทั้งหมด

ดี หมายถึง ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้ ร้อยละ 65 – 79
ของจำนวนครั้งของการประเมินทั้งหมด

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้ ร้อยละ 50 – 64
ของจำนวนครั้งของการประเมินทั้งหมด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้ ร้อยละต่ำ 50
ของจำนวนครั้งของการประเมินทั้งหมด

1.2 เกณฑ์การตัดสินการผ่านแต่ละตัวบ่งชี้ ผู้เรียนต้องมีพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับผ่านขึ้นไป ถือว่าผ่านแต่ละตัวบ่งชี้

9.4 เมื่อสิ้นภาคเรียน ให้ครูผู้สอนแต่ละรายวิชาส่งผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนทุกคน

9.5 ให้งานทะเบียน วัดและประเมินผลรวบรวมผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกรายวิชาเสนอผู้อำนวยการโรงเรียนพิจารณาอนุมัติ

9.6 ในกรณีที่ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน อยู่ในระดับไม่ผ่าน ครูผู้สอนและ คณะกรรมการประเมินควรเร่งดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนจนผ่านเกณฑ์

ข้อ 10 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาได้ให้ผู้เรียนในทุกระดับชั้นการศึกษาได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามความถนัดและความสนใจให้เต็มศักยภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยรวมของสถานศึกษา มีการดำเนินการอย่างมีเป้าหมายชัดเจน มีรูปแบบ และวิธีการที่ครูที่ปรึกษากิจกรรมและผู้เรียนร่วมกันกำหนด ผู้เรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมินระดับชั้น

1. ลักษณะกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ

1.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งครูทุกคนต้องทำหน้าที่ แนะนำให้คาบปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

1.2 กิจกรรมนักเรียน (กิจกรรมชุมนุม) เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจรตั้งแต่ ศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกัน อย่างเป็นกลุ่ม ได้แก่ โครงการ กิจกรรมตามความสนใจชุมนุมวิชาการ กิจกรรมพัฒนานิสัยรักการอ่าน การคิด วิเคราะห์ และเขียน กิจกรรมสาธารณประโยชน์ กิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

1.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัครเพื่อแสดงถึงความ รับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่างๆ กิจกรรม สร้างสรรค์สังคม

10.1 เกณฑ์การตัดสินรายกิจกรรมพิจารณาจาก

1) เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินรายกิจกรรม ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงานชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2) เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายปี/รายภาค ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ผ” ในกิจกรรมสำคัญทั้ง 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมแนะแนวกิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “มผ” ในกิจกรรมสำคัญกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งจาก 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

10.2 เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อจบระดับการศึกษา

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ผ” ทุกชั้นปีในระดับการศึกษานั้น

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “มผ” บางชั้นปีในระดับการศึกษานั้น

4.2.1 เข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด

4.2.2 ผู้เรียนมีพฤติกรรมด้านการเรียนรู้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70

4.2.3 ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมและผ่านจุดประสงค์สำคัญของแต่ละกิจกรรมกำหนด

10.3 ผู้เรียนต้องผ่านเกณฑ์ ข้อ 4.1 ถือว่าผ่านรายกิจกรรม

10.4 เกณฑ์การตัดสินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้เรียนต้องได้รับผลการประเมินผ่านทั้งกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียนทุกกิจกรรมและกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ถือว่าผ่าน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

10.5 เกณฑ์การผ่านเลื่อนชั้น/จบหลักสูตรผู้เรียนต้องได้รับผลการประเมิน ผ่าน ทุกกิจกรรมรายภาค

10.6 เมื่อสิ้นภาคเรียน ให้ครูผู้รับผิดชอบนำผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนส่งนายทะเบียน วัดผลเพื่อประกาศให้นักเรียน และรายงานผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบ

10.7. ในกรณีที่ผู้เรียนมีผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับไม่ผ่าน ให้ครูผู้สอนและคณะกรรมการประเมินควรเร่งดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนจนผ่านเกณฑ์ ทั้งนี้ต้องดำเนินการให้เสร็จภายในปีการศึกษาที่นั้น ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยให้อยู่ในดุลยพินิจสถานศึกษา

หมวดที่ 3

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียน

ข้อ 11 การตัดสินผลการเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดหลักเกณฑ์การวัด และประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน ดังนี้

11.1 ตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดในรายวิชานั้น ๆ

11.2 ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัดและผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

11.3 ผู้เรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนทุกรายวิชา

11.4 ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ได้ระดับดีเยี่ยม หรือดี หรือผ่านเกณฑ์

11.5 ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินและมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้ระดับคุณภาพดีเยี่ยม หรือ ดี หรือผ่านเกณฑ์

11.6 ผู้เรียนต้องเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และมีผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้ระดับ ผ่าน ทุกกิจกรรม

ข้อ 12 การให้ระดับผลการเรียน การตัดสินเพื่อให้ระดับผลการเรียนรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียนเป็น 8 ระดับ

12.1 การตัดสินผลการเรียนสำหรับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียนเป็น 8 ระดับ แนวการให้ระดับ ผลการเรียน 8 ระดับ และความหมายของแต่ละระดับดังแสดงในตาราง ดังนี้

ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ	ความหมาย	ระดับผลการเรียน
80 - 100	ผลการเรียนดีเยี่ยม	4
75 - 79	ผลการเรียนดีมาก	3.5
70 - 74	ผลการเรียนดี	3
65 - 69	ผลการเรียนค่อนข้างดี	2.5
60 - 64	ผลการเรียนน่าพอใจ	2
55 - 59	ผลการเรียนพอใช้	1.5
50 - 54	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	1
0 - 49	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์	0

ในกรณีที่ไม่สามารถให้ระดับผลการเรียนเป็น 8 ระดับได้ ให้ใช้ตัวอักษรระบุเงื่อนไข ของผลการเรียน ดังนี้

“มส” หมายถึง ผู้เรียนไม่มีสิทธิเข้ารับการวัดผลปลายภาคเรียน เนื่องจากผู้เรียนมีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 ของเวลาเรียนในแต่ละรายวิชา และไม่ได้รับการผ่อนผันให้เข้ารับการวัดผลปลายภาคเรียน

“ร” หมายถึง รอกการตัดสินและยังตัดสินผลการเรียนไม่ได้ เนื่องจากผู้เรียนไม่มีข้อมูลผลการเรียนรายวิชานั้นครบถ้วน ได้แก่ ไม่ได้วัดผลระหว่างภาคเรียน/ปลายภาคเรียน ไม่ได้ส่งงานที่มอบหมายให้ทำ ซึ่งงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการตัดสินผลการเรียน หรือมีเหตุสุดวิสัยที่ทำให้ประเมินผลการเรียนไม่ได้

12.2 การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้นให้ผลการประเมินเป็นผ่านและไม่ผ่าน กรณีที่ผ่านให้ระดับผลการประเมินเป็นดีเยี่ยม ดี และผ่าน

1) ในการสรุปผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เพื่อการเลื่อนชั้นและจบการศึกษา กำหนดเกณฑ์การตัดสินเป็น 4 ระดับ และความหมายของแต่ละระดับ ดังนี้

ดีเยี่ยม หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนที่มีคุณภาพดีเลิศอยู่เสมอ

ดี หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ

ผ่าน หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ แต่ยังมีข้อบกพร่องบางประการ

ไม่ผ่าน หมายถึง ไม่มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน หรือมีผลงานผลงานนั้นยังมีข้อบกพร่องที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขหลายประการ

2) ในการสรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์รวมทุกคุณลักษณะ เพื่อการเลื่อนชั้นและจบการศึกษา กำหนดเกณฑ์การตัดสินเป็น 4 ระดับ และความหมายของแต่ละระดับ ดังนี้

ดีเยี่ยม หมายถึง ผู้เรียนปฏิบัติตามคุณลักษณะจนเป็นนิสัยและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและสังคมโดยพิจารณาจากผลการประเมินระดับดีเยี่ยม จำนวน 5 - 8 คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมิน ต่ำกว่าระดับดี

ดี หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ เพื่อให้เป็นการยอมรับของสังคม โดยพิจารณาจาก

1. ได้ผลการประเมินระดับดีเยี่ยม จำนวน 1 - 4 คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่า ระดับดี หรือ
2. ได้ผลการประเมินระดับดีทั้ง 4 คุณลักษณะ หรือ

3. ได้ผลการประเมินตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป จำนวน 5 - 7 คุณลักษณะ และมีบางคุณลักษณะได้ผลการประเมิน ระดับผ่าน
- ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนรับรู้และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขที่สถานศึกษากำหนด โดยพิจารณาจาก
1. ได้ผลการประเมินระดับผ่านทั้ง 8 คุณลักษณะหรือ
 2. ได้ผลการประเมินตั้งแต่ระดับดีขึ้นไปจำนวน 1 – 4 คุณลักษณะ และคุณลักษณะที่เหลือได้ผลการประเมินระดับผ่าน
- ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนรับรู้และปฏิบัติได้ไม่ครบตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขที่สถานศึกษากำหนดโดยพิจารณาจากผลการประเมินระดับไม่ผ่าน ตั้งแต่ 1 คุณลักษณะ

12.3 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะต้องพิจารณาทั้งเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติ กิจกรรม และผลงานของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด และให้ผลการประเมินเป็นผ่านและไม่ผ่าน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มี 3 ลักษณะ คือ

- 1) กิจกรรมแนะแนว
- 2) กิจกรรมนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย
 - (1) กิจกรรมนักศึกษาวิชาทหาร
 - (2) กิจกรรมชุมนุม
 - (3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ให้ใช้ตัวอักษรแสดงผลการประเมิน ดังนี้

“ผ” หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติกิจกรรมและมีผลงานตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

“มผ” หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติกิจกรรมและมีผลงานไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ข้อ 13 การเปลี่ยนผลการเรียน

13.1 การเปลี่ยนผลการเรียน “0”

สถานศึกษาจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมในมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่ผู้เรียนสอบไม่ผ่านก่อน แล้วจึงสอบแก้ตัวได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ถ้าผู้เรียนไม่ดำเนินการสอบแก้ตัวตามระยะเวลาที่สถานศึกษากำหนด สถานศึกษาจะพิจารณาขยายเวลาออกไปอีก 1 ภาคเรียน สำหรับภาคเรียนที่ 2 ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในปีการศึกษานั้น

การสอบแก้ตัวให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน “1”

ถ้าสอบแก้ตัว 2 ครั้งแล้ว ยังได้ระดับผลการเรียน “0” อีก สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเกี่ยวกับการเปลี่ยนผลการเรียนของผู้เรียน โดยปฏิบัติดังนี้

1) ถ้าเป็นรายวิชาพื้นฐาน ให้เรียนรายวิชานั้น

1) ถ้าเป็นรายวิชาเพิ่มเติม ให้เรียนซ้ำหรือเปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ ทั้งนี้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาในกรณีที่เปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ ให้หมายเหตุในระเบียบแสดงผลการเรียนว่าเรียนแทนรายวิชาใด

13.2 การเปลี่ยนผลการเรียน “ร”

การเปลี่ยนผลการเรียน “ร” ให้ดำเนินการดังนี้

ให้ผู้เรียนดำเนินการแก้ไข “ร” ตามสาเหตุ เมื่อผู้เรียนแก้ไขปัญหาเสร็จแล้ว ให้ได้ระดับผลการเรียนตามปกติ (ตั้งแต่ 0 - 4)

ถ้าผู้เรียนไม่ดำเนินการแก้ไข “ร” กรณีที่ส่งงานไม่ครบ แต่มีผลการประเมิน ระหว่างภาคเรียน และปลายภาค ให้ผู้สอนนำข้อมูลที่มีอยู่ตัดสินผลการเรียน ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัย อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะขยายเวลาการแก้ “ร” ออกไปอีกไม่เกิน 1 ภาคเรียน สำหรับภาคเรียนที่ 2 ต้องดำเนินการ ให้เสร็จสิ้นภายในปีการศึกษานั้น เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วให้เรียนซ้ำ หากผลการเรียนเป็น “0” ให้ดำเนินการแก้ไขตามหลักเกณฑ์

13.3 การเปลี่ยนผลการเรียน “มส”

การเปลี่ยนผลการเรียน “มส” มี 2 กรณี ดังนี้

1) กรณีผู้เรียนได้ผลการเรียน “มส” เพราะมีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แต่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของเวลาเรียนในรายวิชานั้นให้สถานศึกษาจัดให้เรียนเพิ่มเติมโดยใช้ชั่วโมงสอนซ่อมเสริมหรือใช้เวลาว่าง หรือใช้วันหยุด หรือมอบหมายงานให้ทำ จนมีเวลาเรียนครบตามที่กำหนดไว้ สำหรับรายวิชานั้น แล้วจึงให้วัดผลปลายภาคเป็นกรณีพิเศษ ผลการแก้ “มส” ให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน “1” การแก้ “มส” กรณีนี้ให้กระทำให้เสร็จสิ้นภายในปีการศึกษานั้นถ้าผู้เรียนไม่มาดำเนินการแก้ “มส” ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้นี้ให้เรียนซ้ำ ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัย อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะขยายเวลาการแก้ “มส” ออกไปอีกไม่เกิน 1 ภาคเรียน แต่เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้ว ให้ปฏิบัติดังนี้

(1) ถ้าเป็นรายวิชาพื้นฐานให้เรียนรายวิชานั้น

(2) ถ้าเป็นรายวิชาเพิ่มเติมอยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา ให้เรียนซ้ำ หรือ เปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่

2) กรณีผู้เรียนได้ผลการเรียน “มส” เพราะมีเวลาเรียนน้อยกว่าร้อยละ 60 ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้สถานศึกษาดำเนินการดังนี้

(1) ถ้าเป็นรายวิชาพื้นฐาน ให้เรียนรายวิชานั้น

(2) ถ้าเป็นรายวิชาเพิ่มเติม อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา ให้เรียนซ้ำ หรือเปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่

ในกรณีที่เปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ให้หมายเหตุในระเบียบแสดงผลการเรียนว่าเรียนแทน รายวิชาใด

การเรียนซ้ำรายวิชา ผู้เรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมและสอบแก้ตัว 2 ครั้งแล้วไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ให้เรียนรายวิชานั้น ทั้งนี้ อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาในการ จัดให้เรียนซ้ำในช่วงใด ช่วงหนึ่งที่สถานศึกษาเห็นว่าเหมาะสม เช่น พักกลางวัน วันหยุด ชั่วโมงว่างหลังเลิกเรียน ภาคฤดูร้อน เป็นต้น

ในกรณีภาคเรียนที่ 2 หากผู้เรียนยังมีผลการเรียน “0” “ร” “มส” ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนเปิดเรียนปีการศึกษาถัดไป สถานศึกษาอาจเปิดการเรียนการสอนในภาคฤดูร้อน เพื่อแก้ไขผลการเรียนของผู้เรียนได้ ทั้งนี้ หากสถานศึกษาให้ไม่สามารถดำเนินการเปิดสอนภาคฤดูร้อนได้ ให้สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา/ต้นสังกัดเป็นผู้พิจารณาประสานงานให้มีการดำเนินการเรียนการสอน ในภาคฤดูร้อนเพื่อแก้ไขผล การเรียนของผู้เรียน

13.4 การเปลี่ยนผล “มผ”

กรณีที่ผู้เรียนได้ผล “มผ” สถานศึกษาจัดซ่อมเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรม ในส่วนที่ผู้เรียนไม่ได้ เข้าร่วมหรือไม่ได้ทำจนครบถ้วน แล้วจึงเปลี่ยนผลจาก “มผ” เป็น “ผ” ได้ ทั้งนี้ ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายใน ภาคเรียนนั้น ๆ ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยอยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะพิจารณาขยายเวลา ออกไปอีกไม่เกิน 1 ภาคเรียน สำหรับภาคเรียนที่ 2 ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในปีการศึกษานั้น

ข้อ 14 การเลื่อนชั้น

เมื่อสิ้นปีการศึกษา ผู้เรียนจะได้รับการเลื่อนชั้น เมื่อมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

14.1 รายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติมได้รับการตัดสินผลการเรียนผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา กำหนด

14.2 ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินและมีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา กำหนดในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

14.3 ระดับผลการเรียนเฉลี่ยในปีการศึกษานั้นควรได้ไม่ต่ำกว่า 1.00

ทั้งนี้ รายวิชาใดที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน สถานศึกษาสามารถซ่อมเสริมผู้เรียนให้ได้รับ การแก้ไขในภาคเรียนถัดไป ทั้งนี้สำหรับภาคเรียนที่ 2 ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในปีการศึกษานั้น

ข้อ 15 การสอนซ่อมเสริม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้สถานศึกษาจัดสอนซ่อมเสริมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ

การสอนซ่อมเสริม เป็นการสอนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง กรณีที่ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ กระบวนการ หรือเจตคติ/คุณลักษณะ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด สถานศึกษาจัดสอนซ่อมเสริมเป็นกรณี พิเศษนอกเหนือไปจากการสอนตามปกติ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถบรรลุตามมาตรฐาน การเรียนรู้ ตัวชี้วัด

ที่กำหนดไว้เป็นการให้โอกาสแก่ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนา โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล การสอนซ่อมเสริมสามารถดำเนินการได้ในกรณี ดังต่อไปนี้

15.1 ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานไม่เพียงพอที่จะศึกษาในแต่ละรายวิชานั้น ควรจัดการสอนซ่อมเสริม ปรับความรู้ ทักษะพื้นฐาน

15.2 ผู้เรียนไม่สามารถแสดงความรู้ ทักษะ กระบวนการ หรือเจตคติ/คุณลักษณะ ที่กำหนดไว้ตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดในการประเมินผลระหว่างเรียน

15.3 ผู้เรียนที่ได้ระดับผลการเรียน “0” ให้จัดการสอนซ่อมเสริมก่อนสอบแก้ตัว

15.4 กรณีผู้เรียนมีผลการเรียนไม่ผ่าน สามารถจัดสอนซ่อมเสริมในภาคฤดูร้อนเพื่อแก้ไขผลการเรียน ทั้งนี้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา

ข้อ 16 การเรียนซ้ำชั้น

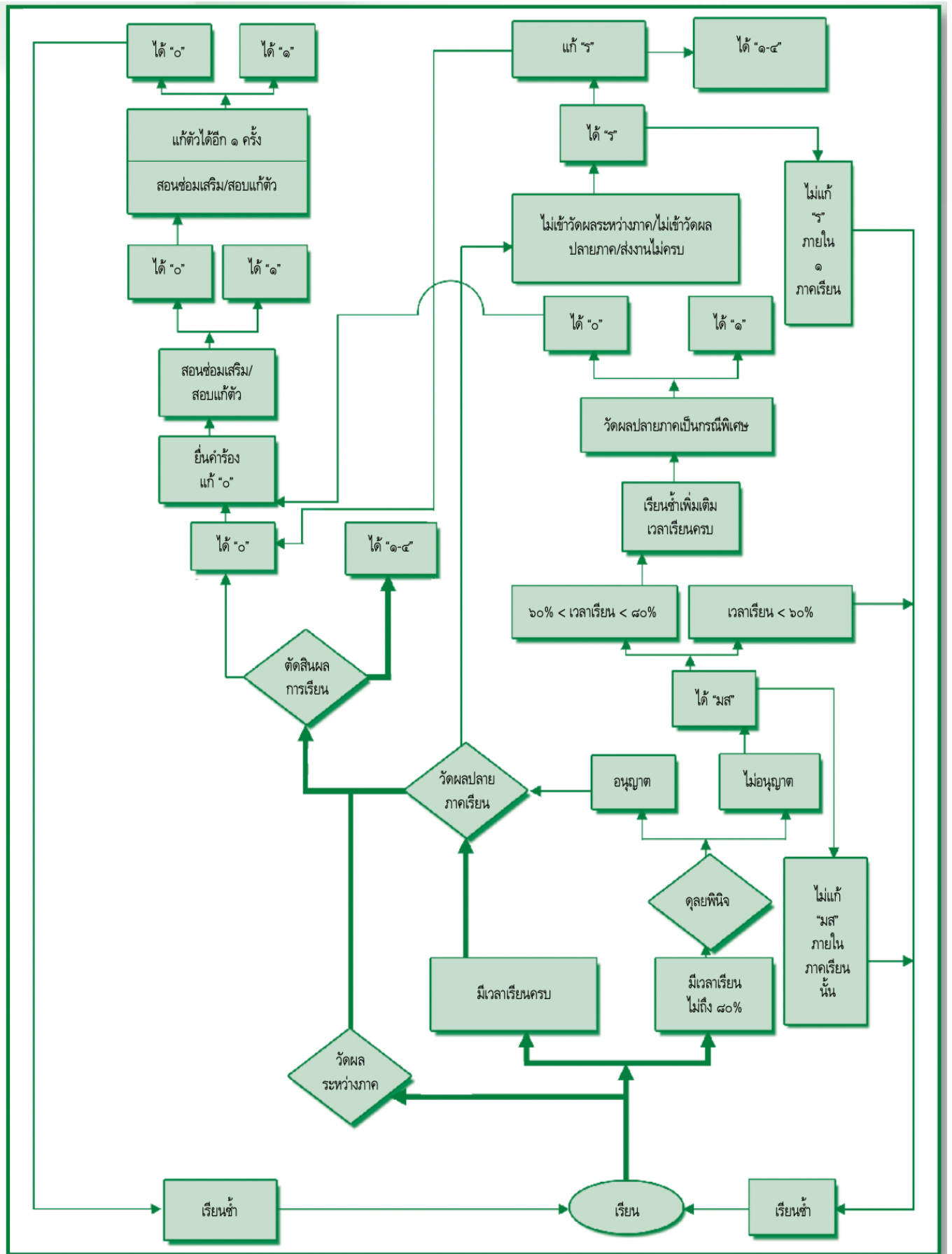
ผู้เรียนที่ไม่ผ่านรายวิชาเป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มว่าจะเป็นปัญหาต่อการเรียนในรับการชั้นที่สูงขึ้น สถานศึกษาอาจตั้งคณะกรรมการพิจารณาให้เรียนซ้ำชั้นได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงคุณวุฒิและความรู้ความสามารถของผู้เรียนเป็นสำคัญ

การเรียนซ้ำชั้น มี 2 ลักษณะ คือ

16.1 ผู้เรียนมีระดับผลการเรียนเฉลี่ยในปีการศึกษานั้นต่ำกว่า 1.00 และมีแนวโน้มว่า จะเป็นปัญหาต่อการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น

16.2 ผู้เรียนมีผลการเรียน 0, ร, มส เกินครึ่งหนึ่งของรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน ในปีการศึกษานั้น

ทั้งนี้ หากเกิดลักษณะใดลักษณะหนึ่ง หรือทั้ง 2 ลักษณะ ให้สถานศึกษาแต่งตั้ง คณะกรรมการพิจารณา หากเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควรก็ให้ซ้ำชั้น โดยยกเลิกผลการเรียนเดิมและให้ใช้ ผลการเรียนใหม่แทน หากพิจารณาแล้วไม่ต้องเรียนซ้ำชั้น ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาในการแก้ไขผลการเรียน

แผนภาพ แสดงกระบวนการตัดสินและแก้ไขผลการเรียนระดับมัธยมศึกษา

หมวดที่ 4

เกณฑ์การจบการศึกษา

ข้อ 17 การจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

- 1) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 41 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด
- 2) ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต โดยเป็น รายวิชาพื้นฐาน 41 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต
- 3) ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนในระดับผ่านเกณฑ์ การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด
- 4) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมิน ตามที่สถานศึกษากำหนด
- 5) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมิน ตามที่สถานศึกษากำหนด

หมวดที่ 5

การรายงานผลการเรียน

การรายงานผลการเรียนเป็นการสื่อสารให้ผู้ปกครองและผู้เรียนทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาสรุปผลการประเมิน และจัดทำเอกสารรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ ๆ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

การรายงานผลการเรียนสามารถรายงานเป็นระดับคุณภาพการปฏิบัติของผู้เรียนที่สะท้อนมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้

ข้อ 18 จุดมุ่งหมายการรายงานผลการเรียน

- 18.1 เพื่อแจ้งให้ผู้เรียน ผู้เกี่ยวข้องทราบความก้าวหน้าของผู้เรียน
- 18.2 เพื่อให้ผู้เรียน ผู้เกี่ยวข้อง ใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริม และพัฒนาการเรียนของผู้เรียน
- 18.3 เพื่อให้ผู้เรียน ผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการเรียน กำหนดแนวทางการศึกษา และการเลือกอาชีพ
- 18.4 เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้เกี่ยวข้องใช้ในการออกเอกสารหลักฐานการศึกษา ตรวจสอบและรับรองผลการเรียนหรือวุฒิทางการศึกษาของผู้เรียน
- 18.5 เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดใช้ประกอบในการกำหนดนโยบายวางแผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อ 19 ข้อมูลในการรายงานผลการเรียน

19.1 ข้อมูลระดับชั้นเรียน ประกอบด้วย เวลาเรียน ผลการประเมินความรู้ความสามารถ พฤติกรรมการเรียน ความประพฤติ และผลงานในการเรียนของผู้เรียน

19.2 ข้อมูลระดับสถานศึกษา ประกอบด้วย ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ผลการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายปี/รายภาค ผลการประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้รายปี/รายภาค โดยรวมของ

19.3 ข้อมูลพัฒนาการของผู้เรียนด้านอื่น ๆ ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการทาง ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และพฤติกรรมต่าง ๆ เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งของการแนะแนวและจัดระบบการดูแลช่วยเหลือ

ข้อ 20 ลักษณะข้อมูลสำหรับการรายงาน

การรายงานผลการเรียน สถานศึกษาสามารถเลือกลักษณะข้อมูลสำหรับการรายงานได้หลายรูปแบบ ให้เหมาะสมกับวิธีการรายงาน และสอดคล้องกับการให้ระดับผลการเรียนในแต่ละระดับการศึกษา โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของการรายงานและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ของผู้รับรายงานแต่ละฝ่าย ลักษณะข้อมูลมีรูปแบบ ดังนี้

20.1 รายงานเป็นตัวเลข ตัวอักษร คำ หรือข้อความที่เป็นตัวแทนระดับความรู้ความสามารถ ของผู้เรียนที่เกิดจากการประมวลผล สรุปตัดสินข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียน ได้แก่

- 1) คะแนนที่ได้กับคะแนนเต็ม
- 2) คะแนนร้อยละ
- 3) ระดับผลการเรียน “0 - 4” (8 ระดับ) หรือตามที่สถานศึกษากำหนดและเงื่อนไข ของผลการเรียน ได้แก่ “ผ” “มผ” “ร” “มส”
- 4) ผลการประเมินคุณภาพ “ดีเยี่ยม” “ดี” “ผ่าน”
- 5) ผลการตัดสินผ่านระดับชั้น “ผ่าน” “ไม่ผ่าน”

20.2 รายงานโดยใช้สถิติ เป็นการรายงานจากข้อมูลที่เป็นตัวเลข ตัวอักษร หรือข้อความให้เป็นภาพแผนภูมิหรือเส้นพัฒนาการ ซึ่งจะแสดงให้เห็นพัฒนาการความก้าวหน้าของผู้เรียนว่าดีขึ้น หรือควรได้รับการพัฒนาอย่างไร เมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป

20.3 รายงานเป็นข้อความ เป็นการบรรยายพฤติกรรมหรือคุณภาพที่ผู้ประเมินสังเกตพบ เพื่อรายงานให้ทราบว่าผู้เรียนมีความสามารถ มีพฤติกรรม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และบุคลิกภาพอย่างไร เช่น

- ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ชอบแสดงความคิดเห็นและมีเหตุผล
- ผู้เรียนสนใจอ่านเรื่องต่าง ๆ หลากหลายประเภท สามารถสรุปใจความของเรื่องได้ถูกต้องสมบูรณ์

- ผู้เรียนมีผลการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นที่น่าพอใจ แต่ควรมีการพัฒนา ด้านการเขียน โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการฝึกหรือส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการเขียนสูงขึ้น

ข้อ 21 วิธีการรายงาน

การรายงานผลการเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ สามารถดำเนินการได้ดังนี้

21.1 การรายงานผลการเรียนในเอกสารหลักฐานการศึกษา ได้แก่

- ระเบียบแสดงผลการเรียน (ปพ.1)
- ประกาศนียบัตร (ปพ.2)
- แบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา (ปพ.3)
- แบบบันทึกผลการเรียนประจำรายวิชา
- แบบรายงานประจำตัวนักเรียน
- ใบรับรองผลการเรียน
- ระเบียบสะสม

21.2 การรายงานคุณภาพการศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ สามารถรายงานได้หลายวิธี เช่น

- รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
- วารสาร/จุลสารของสถานศึกษา
- การให้คำปรึกษาหารือเป็นรายบุคคล
- การให้พบครูที่ปรึกษาหรือการประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง
- การให้ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตผ่านเว็บไซต์ของสถานศึกษา

ข้อ 22 การกำหนดระยะเวลาในการรายงาน

การกำหนดระยะเวลาในการรายงานผลการเรียนแต่ละประเภทที่ได้มีการดำเนินการในโอกาสต่างๆ ทั้งการประเมินระดับชั้นเรียน การประเมินระดับสถานศึกษา การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการประเมินระดับชาติ สถานศึกษาควรกำหนดช่วงเวลาในการรายงานให้สอดคล้องกับช่วงระยะเวลาที่ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องจะนำข้อมูลการรายงานไปใช้ในการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและส่งเสริมการเรียนของผู้เรียน ตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่าย โดยยึดหลักการรายงานให้เร็วที่สุดภายหลังการประเมินผลแต่ละครั้ง เพื่อให้การรายงานเกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพในการนำไปใช้สูงสุด

หมวดที่ 6

เอกสารหลักฐานการศึกษา

ข้อ 23 นักเรียนคนใดจำเป็นต้องย้ายสถานศึกษา โรงเรียนต้องจัดทำเอกสารหลักฐานให้นักเรียนนำไปสถานศึกษาแห่งใหม่ คือ ระเบียบแสดงผลการเรียน (ปพ.1) และหลักฐานการศึกษาอื่นเท่าที่จำเป็น เพื่อให้ผู้ปกครองและผู้เรียนนำไปแสดงผลการเรียนรู้อันผ่านมาให้กับสถานศึกษาแห่งใหม่พิจารณารับย้ายผู้เรียน ดังนี้

23.1 กรณีนักเรียนอยู่ในระหว่างเรียน ให้ใช้เอกสารรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล เอกสารระเบียบสะสม ผลการประเมินการอ่าน คณิตวิเคราะห์ และเขียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไปที่โรงเรียนแห่งใหม่ด้วย

23.2 กรณีนักเรียนจบระดับชั้น ให้ใช้ระเบียบแสดงผลการเรียน (ปพ.1) เอกสารรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล เอกสารระเบียบสะสม และเอกสารอื่นๆ ตามที่สถานศึกษากำหนดเท่าที่จำเป็น

ข้อ 24 โรงเรียนกำหนดให้มีการจัดหาและจัดทำเอกสารทางการศึกษา ดังต่อไปนี้

24.1 เอกสารหลักฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เป็นเอกสารที่กระทรวงศึกษาธิการควบคุมและบังคับแบบไว้ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อใช้เป็นหลักฐานสำหรับตรวจสอบยืนยัน และรับรองคุณสมบัติทางการศึกษาของนักเรียนได้ตลอดไป ประกอบด้วย

1) ระเบียบแสดงผลการเรียน (ปพ.1)

เป็นเอกสารหลักฐานแสดงผลการเรียนผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) ได้แก่ ผลการเรียนรู้อัตโนมัติตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผลการประเมินการอ่าน คณิตวิเคราะห์ และเขียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนจะต้องจัดทำและออกเอกสารนี้ให้กับนักเรียนเป็นรายบุคคล เมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษาแต่ละระดับหรือเมื่อผู้เรียนออกจากโรงเรียนในทุกกรณี เพื่อใช้แสดงผลการเรียนรู้อัตโนมัติตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560)

2) ประกาศนียบัตร (ปพ.2)

เป็นเอกสารแสดงคุณวุฒิการศึกษาที่มอบให้แก่ผู้จบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) เพื่อรับรองศักดิ์และสิทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษาตามวุฒิแห่งประกาศนียบัตรนั้น

3) แบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา (ปพ.3)

เป็นเอกสารสำหรับอนุมัติการจบการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) ของผู้เรียนในแต่ละรุ่นการศึกษา โดยบันทึกรายชื่อและข้อมูลทางการศึกษาของผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6) ใช้เป็นเอกสารสำหรับตัดสินและอนุมัติผลการเรียนให้ผู้เรียนเป็นผู้สำเร็จการศึกษาและใช้ในการตรวจสอบ ยืนยัน และรับรองความสำเร็จและคุณวุฒิการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละคนตลอดไป

24.2 เอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด

1) แบบบันทึกผลการเรียนประจำรายวิชา (ปพ.5)

เป็นเอกสารที่โรงเรียนจัดทำขึ้น เพื่อให้ผู้สอนใช้บันทึกข้อมูลการวัดและประเมินผลการเรียนตามแผนการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลการเรียน และใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาตัดสินผลการเรียนแต่ละรายวิชา สำหรับบันทึกข้อมูลนักเรียนเป็นรายห้อง เอกสารบันทึกผลการเรียนประจำรายวิชานำไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

- ใช้เป็นเอกสารเพื่อการดำเนินงานของผู้สอนแต่ละคน ในการวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียนแต่ละรายวิชา รายห้อง
- ใช้เป็นหลักฐานสำหรับตรวจสอบ รายงาน และรับรองข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการและกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียน
- เป็นเอกสารที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ในการอนุมัติผลการเรียนประจำภาคเรียน/ปีการศึกษา

2) แบบรายงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล (ปพ.6)

เป็นเอกสารที่โรงเรียนจัดทำขึ้น เพื่อบันทึกข้อมูลการประเมินผลการเรียน และพัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียนแต่ละคน ตามเกณฑ์การตัดสินผ่านระดับชั้นของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งข้อมูลด้านอื่นๆ ของผู้เรียนทั้งที่บ้านและโรงเรียน เป็นเอกสารรายบุคคลสำหรับสื่อสารให้ผู้ปกครองนักเรียนแต่ละคนได้รับทราบผลการเรียนและพัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียน และร่วมมือในการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

3) ใบรับรองผลการเรียน (ปพ.7)

เป็นเอกสารที่โรงเรียนจัดทำขึ้น เพื่อรับรองสถานภาพความเป็นนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือรับรองผลการเรียน หรือวุฒิของผู้เรียนเป็นการชั่วคราวตามที่ผู้เรียนร้องขอ ทั้งกรณีที่อยู่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน หรือเมื่อจบการศึกษาไปแล้ว แต่กำลังรอรับหลักฐานการศึกษา ระเบียบแสดงผลการเรียน เป็นต้น

ใบรับรองผลการเรียนมีอายุการใช้งานชั่วคราว ซึ่งโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือกำหนดให้มีอายุการใช้งาน 120 วัน ซึ่งผู้เรียนสามารถนำไปใช้เป็นหลักฐานแสดงคุณสมบัติของผู้เรียนในการสมัครเข้าศึกษาต่อ สมัครเข้าทำงาน หรือเมื่อมีกรณีอื่นใดที่ผู้เรียนแสดงคุณสมบัติเกี่ยวกับกับวุฒิความรู้ หรือสถานภาพเป็นผู้เรียนของตน

4) ระเบียบสะสม

เป็นเอกสารที่โรงเรียนจัดทำขึ้นเพื่อบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนของผู้ในด้านต่างๆ เป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง ตลอดช่วงระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ระเบียบสะสมให้ข้อมูลที่เป็ประโยชน์ในการแนะแนวทางการศึกษา การประกอบอาชีพของผู้เรียน การพัฒนาปรับปรุงบุคลิกภาพ การปรับตัวของผู้เรียน และผลการเรียน รายงานกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระหว่างสถานศึกษากับบ้าน และเป็นหลักฐานในการตรวจสอบคุณสมบัติผู้เรียนตามความเหมาะสม

หมวดที่ 7

การเทียบโอนผลการเรียน

ข้อ 25 ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนจากสถานศึกษาต่างๆ ได้แก่ ย้ายสถานศึกษา การเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา การย้ายหลักสูตร การออกกลางคัน และการขอกลับเข้ารับการศึกษาคือ การศึกษาจากต่างประเทศและขอเข้าศึกษาต่อในประเทศ

ข้อ 26 ให้สามารถเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์จากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น สถานประกอบการ สถาบันทางศาสนา สถาบันการฝึกอบรมอาชีพ การจัดการศึกษาโดยครอบครัว เป็นต้น

ข้อ 27 ให้เทียบโอนผลการเรียนควรดำเนินการในช่วงก่อนเปิดภาคเรียน หรือต้นภาคเรียนที่สถานศึกษาที่รับ ผู้ขอเทียบโอนเป็นผู้เรียน ทั้งนี้ ผู้เรียนที่ได้รับการเทียบโอนผลการเรียนต้องศึกษาต่อเนื่องในสถานศึกษาที่รับเทียบโอนอย่างน้อย 1 ภาคเรียน โดยสถานศึกษาที่รับการเทียบโอนควรกำหนดรายวิชา จำนวนหน่วยกิตที่จะ รับเทียบโอนตามความเหมาะสม

ข้อ 28 การพิจารณาการเทียบโอน สามารถดำเนินการได้ดังนี้

28.1 พิจารณาจากหลักฐานการศึกษาและเอกสารอื่น ๆ ที่ให้ข้อมูลแสดงความรู้ความสามารถของผู้เรียน

28.2 พิจารณาจากความรู้ความสามารถของผู้เรียน โดยการทดสอบด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งภาคความรู้ และภาคปฏิบัติ

28.3 พิจารณาจากความสามารถและการปฏิบัติในสภาพจริง

ข้อ 29 การเทียบโอนผลการเรียนให้ดำเนินการในรูปของคณะกรรมการการเทียบโอนจำนวน ไม่น้อยกว่า 3 คน แต่ไม่ควรเกิน 5 คน โดยมีแนวทางในการเทียบโอน ดังนี้

29.1 กรณีผู้ขอเทียบโอนมีผลการเรียนมาจากหลักสูตรอื่น ให้นำรายวิชาหรือหน่วยกิตที่มีมาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้/จุดประสงค์/เนื้อหาที่สอดคล้องกัน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 มาเทียบโอน ผลการเรียน และพิจารณาให้ระดับผลการเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่รับเทียบโอน

29.2 กรณีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ให้พิจารณาจากเอกสารหลักฐาน(ถ้ามี) โดยให้มีการประเมินด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและให้ระดับผลการเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่รับเทียบโอน

29.3 กรณีการเทียบโอนนักเรียนที่เข้าโครงการแลกเปลี่ยนต่างประเทศ ให้ดำเนินการตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องหลักการและแนวปฏิบัติการเทียบชั้นการศึกษาสำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยน

ทั้งนี้ วิธีการเทียบโอนผลการเรียนให้เป็นไปตามหลักการและแนวทางการเทียบโอนผลการเรียนตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการเรื่องการเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา ประกาศ ณ วันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2540 และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่การศึกษาในระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สิงหาคม 2549)

ข้อ 30 ผู้เรียนคนใดจำเป็นต้องย้ายที่เรียนให้นำหลักฐานจากโรงเรียนเดิมไปโรงเรียนใหม่

ข้อ 31 โรงเรียนพิจารณาหลักฐานการศึกษาของผู้เรียนแล้วจัดการเรียนการสอน สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระรายปี ให้ต่อเนื่องครบถ้วนตามโครงสร้างของหลักสูตร

ข้อ 32 กลุ่มสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ใดที่ผู้ขอย้ายไม่ได้ศึกษาผลตามแผนการจัดการเรียนรู้จากโรงเรียนเดิมให้โรงเรียนจัดสอนเพิ่มให้ครบ ถ้าได้ศึกษามาแล้วให้อยู่ในดุลยพินิจของโรงเรียนใหม่ว่าจะให้เรียนใหม่ทั้งหมดหรือเรียนบางส่วน หรือยกเว้นไม่ต้องเรียน ในกรณีเรียนใหม่เฉพาะบางส่วนผลการเรียนที่ได้ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงจากโรงเรียนเดิม

ข้อ 33 ผู้เรียนที่ทำการย้ายสถานศึกษาต้องผ่านการทดสอบความพร้อม ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย โดยครอบคลุมทุกกลุ่มสาระและมาตรฐานการเรียนรู้และผ่านการประเมินของโรงเรียนที่กำหนดไว้ โดยมีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้ดูแล

ให้ใช้ระเบียบโรงเรียนว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พุทธศักราช 2567 ควบคู่กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560)

ข้อ 34 ให้ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้อนุมัติผลการเรียนและรักษาให้เป็นไปตามระเบียบนี้ การให้มีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ข้อ 35 การเปลี่ยนแปลง แก้ไข เพิ่มเติมระเบียบนี้ ต้องได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการของสถานศึกษา แล้วเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเพื่อประกาศใช้ต่อไป

ประกาศใช้ ณ วันที่ 10 เดือน พฤษภาคม 2567

(ลงชื่อ)

ดร. ประจักษ์ เข้มไคร

ผู้อำนวยการ

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 2 คำอธิบายระเบียบสถานศึกษาว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาเป็นกรอบภาระงานและแนวปฏิบัติ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งจะต้องเชื่อมโยงกับการเรียนรู้เป็นกระบวนการเดียวกัน สาระของ ระเบียบดังกล่าวกำหนดบนพื้นฐานของนโยบายด้านการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรสถานศึกษา หลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักวิชา หลักเกณฑ์การวัดและประเมิน ผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องและ แนวปฏิบัติที่สถานศึกษากำหนดเพิ่มเติม อันจะสะท้อนคุณภาพและมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ที่จะช่วยสร้างความมั่นใจในกระบวนการดำเนินงานและสร้างความเชื่อมั่นแก่สังคม ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดว่าการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้เป็นกระบวนการพัฒนาปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียน และตัดสินว่าผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ ความสามารถ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอนบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดในระดับใด สามารถที่จะได้รับการเลื่อนชั้นหรือจบการศึกษาได้หรือไม่ สถานศึกษาในฐานะ ผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาให้ สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เป็นข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยควรมีสาระต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

1. หลักการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา
2. การตัดสินผลการเรียน
3. การให้ระดับผลการเรียน
4. การรายงานผลการเรียน
5. เกณฑ์การจบการศึกษา
6. เอกสารหลักฐานการศึกษา
7. การเทียบโอนผลการเรียน

จุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนจุดมุ่งหมายพื้นฐานสองประการ

ประการแรก คือ การวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการ เรียนและการเรียนรู้ของผู้เรียนในระหว่างการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง บันทึก วิเคราะห์ แปลความหมาย ข้อมูล แล้วนำมาใช้ในการส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของผู้เรียนและการสอนของครู การวัดและ ประเมินผลกับการสอนจึงเป็น เรื่องที่สัมพันธ์กัน หากขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดการเรียนการสอนก็ขาดประสิทธิภาพ การประเมินระหว่างการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้เป็นการวัดและประเมินผลเพื่อการพัฒนา (Formative Assessment) ที่เกิดขึ้น ในห้องเรียนทุกวันเป็นการประเมินเพื่อให้รู้จุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุง

จึงเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการพัฒนา ในการเก็บข้อมูล ผู้สอนต้องใช้วิธีการและเครื่องมือการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การซักถาม การระดมความคิดเห็นเพื่อให้ได้มติข้อสรุปของประเด็นที่กำหนด การใช้แฟ้มสะสมงาน การใช้ภาระงานที่เน้น การปฏิบัติ การประเมินความรู้เดิม การให้ผู้เรียนประเมินตนเอง การให้เพื่อนประเมินเพื่อน และการใช้เกณฑ์ การให้คะแนน (Rubrics) สิ่งสำคัญที่สุดในการประเมินเพื่อพัฒนา คือ การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนใน ลักษณะคำแนะนำที่เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ทำให้ การเรียนรู้พอกพูน แกไขความคิด ความเข้าใจเดิม ที่ไม่ถูกต้อง ตลอดจนการให้ผู้เรียนสามารถตั้งเป้าหมาย และพัฒนาตนได้

ประการที่สอง คือ การวัดและประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน เป็นการประเมิน สรุปผลการเรียนรู้ (Summative Assessment) ซึ่งมีหลายระดับ ได้แก่ เมื่อเรียนจบหน่วยการเรียนรู้จบรายวิชาเพื่อตัดสินให้ คะแนน หรือให้ระดับผลการเรียน ให้การรับรองความรู้ความสามารถของผู้เรียนว่าผ่านรายวิชา หรือไม่ ควร ได้รับการเลื่อนชั้นหรือไม่ หรือสามารถจบหลักสูตรหรือไม่ในการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนที่ดี ต้องให้ โอกาสผู้เรียนแสดงความรู้ความสามารถด้วยวิธีการที่หลากหลายและพิจารณาตัดสินบนพื้นฐานของ เกณฑ์ผล การปฏิบัติมากกว่าใช้เปรียบเทียบระหว่างผู้เรียน

ภารกิจของสถานศึกษาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เป้าหมายสำคัญของการประเมินผลการเรียนหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวทางหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือ เพื่อนำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการ เรียนรู้ในแต่ละรายวิชา ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยการนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลในการ ปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียนโดยตรง นำผลไปปรับปรุงแก้ไขผลการจัด กระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งนำไปใช้ในการพิจารณาตัดสินความสำเร็จทางการ ศึกษา ของผู้เรียน ตลอดจนความสำเร็จของผู้สอนด้วย

การกำกับดูแลคุณภาพการศึกษา

การจัดการศึกษาในปัจจุบันนอกจากให้ทั่วถึงแล้วยังมุ่งเน้นคุณภาพด้วย ผู้ปกครอง สังคม และรัฐ ต้องการเห็นหลักฐานอันเป็นผลมาจากการจัดการศึกษา นั่นคือคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นไปตามมาตรฐานของ หลักสูตร หน่วยงานที่รับผิดชอบนับตั้งแต่สถานศึกษาดันสังกัด หน่วยงานระดับชาติที่ได้รับมอบหมาย จึงมีบทบาทหน้าที่ในการตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนตามความคาดหวังของหลักสูตร ดังนั้น หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ ทุกระดับมีเจตนารมณ์ เช่นเดียวกัน คือ ตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลใน การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การจัดการระบบงานวัดและประเมินผลการเรียน

การจัดการระบบงานวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาครอบคลุมงาน 2 ส่วน ได้แก่ งานวัดผล และงานทะเบียน

งานวัดผล มีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กับผู้สอนและผู้เรียน ตลอดจนดำเนินการเกี่ยวกับการสร้างเสริมความเข้มแข็งในเทคนิควิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้บุคลากรของสถานศึกษา

งานทะเบียน มีหน้าที่รับผิดชอบด้านเอกสารหลักฐานการศึกษา เอกสารการประเมินผลการจัดทำจัดเก็บ และการออกเอกสารหลักฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบ

แนวทางการปฏิบัติของนักเรียน

สำหรับการติดต่อประสานงานของนักเรียนและการให้บริการในงานวัดประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนสามารถแบ่งได้ดังนี้

1. งานทะเบียนวัดผล

การติดต่อกับงานทะเบียน

1.1 เวลาติดต่อกับงานทะเบียน เวลา 08.30 – 16.30 น. ไม่นับวันหยุดราชการ

1.2 การขอเอกสารทางการศึกษา

1.2.1 สำหรับนักเรียนปัจจุบัน

1) นักเรียนต้องเขียนคำร้องด้วยตนเองในใบคำร้องของเอกสารภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ

2) กรอกข้อมูลด้วยบรรจง และชัดเจน

3) คำร้องภาษาอังกฤษเขียนตัวพิมพ์ใหญ่ ชื่อและนามสกุล เขียนให้ ตรงกับชื่อ-นามสกุล ใน Passport

4) เอกสารที่ต้องติดรูป ใช้รูปถ่ายสีหรือขาวดำ ขนาด 3 x 4 เซนติเมตร (ไม่รวมกรอบ) แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน (ตามตัวอย่าง) ต้องไม่เป็นรูปถ่ายโพลาไรด์รูปถ่ายสติ๊กเกอร์หรือภาพสแกนเขียน ชื่อ - นามสกุลหลังรูปถ่ายทุกใบ

5) รับเอกสารหลังยื่นคำร้องแล้ว 3 วันทำการ สำหรับนักเรียนปัจจุบันไม่นับวันหยุดราชการรวมทั้งเสาร์และอาทิตย์

6) นักเรียนปัจจุบันต้องแต่งเครื่องแบบนักเรียนเมื่อติดต่อกับงานทะเบียนวัดผลทุกครั้ง

7) นักเรียนทุกคนควรวางแผนการขอเอกสารทุกประเภทไว้ล่วงหน้าโดยเฉพาะช่วงปิดภาคเรียนนักเรียนควรทำเรื่องขอเอกสารล่วงหน้ามิฉะนั้นจะไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร

- ภาคเรียนที่ 1 ควรขอเอกสารภายในวันที่ 10 ตุลาคม

- ภาคเรียนที่ 2 ควรขอเอกสารภายในวันที่ 31 มีนาคม

1.2.2 สำหรับนักเรียนที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1) เขียนคำร้องขอเอกสารที่ห้องทะเบียน

2) ต้องแต่งกายสุภาพ

3) ต้องนำ ปพ. 1 ฉบับถ่ายสำเนาไปด้วยทุกครั้งเมื่อมาทำเรื่องปพ. 1; ใบรับรองคะแนนภาษาอังกฤษ (Transcripts) พร้อมทั้งนำรูปถ่ายหน้าตรง ขนาด 3 x 4 เซนติเมตร ไม่เกิน 6 เดือน ไม่ติดเครื่องหมายสถาบันใดๆที่

4) นักเรียนชั้น ม.6 ที่จบการศึกษาก่อนปีการศึกษา 2548 มารับเอกสารได้หลังจากทำเรื่องขอเอกสารได้ภายใน 15 วันทำการ

1.3 ระหว่างปิดภาคเรียน

1.3.1 นักเรียนปัจจุบันต้องแต่งเครื่องแบบนักเรียนทุกครั้งที่มาติดต่อกับงานทะเบียนวัดผล

1.3.2 นักเรียนชั้น ม.6 ต้องแต่งเครื่องแบบนักเรียนเมื่อมาติดต่อกองานทะเบียนวัดผล จนถึงวันที่ 15 พฤษภาคมหลังจาก นั้นแต่งกายชุดสุภาพ

1.4 นักเรียนชั้น ม.6 ที่จบการศึกษาแล้วต้องการขอ transcript นักเรียนต้องนำ ปพ.1 ฉบับตัวจริงหรือสำเนามาด้วย

1.5 นักเรียนจะได้รับเอกสารที่ยื่นคำร้องขอไว้ หลังจากวันที่ยื่นคำร้อง 3 วันทำการ

ตัวอย่างรูปถ่ายทรงผมและขนาด 3x 4 เซนติเมตร ที่ถูกต้องตามระเบียบ

นักเรียนชาย - ผมสั้นตามระเบียบนักเรียนหญิง - เปิดหน้าผาก - เห็นใบหูทั้งสองข้าง

นักเรียนชาย
- ผมสั้นตามระเบียบ

เห็นพระเกี้ยวชัดเจน

นักเรียนหญิง
- เปิดหน้าผาก
- เห็นใบหูทั้งสองข้าง

2. งานแนะแนว

การแนะแนว หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้เข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม สร้างเสริมให้เขามีคุณภาพเหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน มีทักษะการดำเนินชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ศีลธรรม จริยธรรม รู้จักการเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา รู้จักคิด 2 ตัดสินใจ แก้ปัญหาโดยจุดหมายของการแนะแนว คือการป้องกันปัญหา แก้ไขและการพัฒนาให้ทุกคน ไปสู่จุดหมายของชีวิตที่ต้องการ

กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิตวุฒิภาวะ ทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดีซึ่งครูแนะแนวทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนว ให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อ และการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

2.1 หลักการจัดกิจกรรมแนะแนว มีหลักการในการดำเนินการดังนี้

2.1.1 จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการและธรรมชาติของนักเรียน

2.1.2 จัดกิจกรรมให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม

2.1.3 ประสานความร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนานักเรียน ตั้งแต่ผู้บริหาร ครูทุกคน ผู้ปกครอง ชุมชน ร่วมมือกันและมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ให้ความร่วมมือและสนับสนุน ให้งานจัดกิจกรรมดำเนินไปด้วยความสะดวกอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ขอบข่ายการจัดกิจกรรมแนะแนว มีขอบข่ายการดำเนินงาน 3 ด้าน คือ

2.2.1 การแนะแนวการศึกษา ซึ่งมีขอบข่ายงานตั้งแต่ การสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียน การฝึกทักษะหรือเทคนิคการเรียนที่มีประสิทธิภาพ การวางแผนการเรียนที่ดี การรู้ช่องทางการศึกษา และการเลือกทางศึกษาต่อตลอดทั้งการสร้างนิสัยเรียนรู้ตลอดชีวิต

2.2.2 การแนะแนวด้านอาชีพ ซึ่งมีขอบข่ายงานตั้งแต่การสร้างเจตคติที่ดีต่อการทำงานและการประกอบอาชีพ การสร้างความตระหนัก รับผิดชอบ เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของโลกอาชีพ การสำรวจอาชีพ การตัดสินใจและวางแผนด้านอาชีพ การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ การเข้าสู่อาชีพและการพัฒนาตนเอง เพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ ตลอดทั้งมีทักษะในการประกอบอาชีพ

2.3 การแนะแนวส่วนตัวและสังคม ซึ่งมีขอบข่ายงานตั้งแต่การรู้จักชีวิตและสังคม ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การรู้จักตนเองและรู้คุณค่าของตน การรู้จักปรับตัวและแก้ปัญหา การพัฒนาตนเอง การฝึกทักษะชีวิตและทักษะทางสังคม เพื่อให้บุคลิกภาพ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี

2.4 เป้าหมายของการจัดกิจกรรมแนะแนว

ด้านการศึกษา นักเรียนมีทักษะในการเรียนเพื่อส่งเสริมให้ประสบความสำเร็จทางการเรียน ตามศักยภาพของตน ค้นพบศักยภาพและพัฒนาศักยภาพของตนให้เป็นประโยชน์ต่อตน ครอบครัว สังคม ประเทศชาติ ได้ตามสภาพของแต่ละบุคคล

ด้านอาชีพ นักเรียนมีทักษะในการประกอบอาชีพ รู้จักนำข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อประกอบการวางแผนในการเลือกอาชีพ เช่น ความถนัด ความสามารถ ความสนใจ จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง รู้และเข้าใจในธรรมชาติและคุณลักษณะของอาชีพ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต เห็นคุณค่าของการทำงาน มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาเพื่อเข้าสู่งานอาชีพ มีเป้าหมายชีวิต รู้จักวางแผน 3 ชีวิต การเรียน การงาน ที่เหมาะสมกับความถนัด ความสนใจ และสภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และเทคโนโลยีและมีคุณลักษณะพื้นฐานที่จำเป็นในการเตรียมตัวสู่โลกของงานอาชีพ

ด้านส่วนตัวและสังคม นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเอง เข้าใจ และยอมรับผู้อื่น มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพสังคม สิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รู้จักตัดสินใจและแก้ปัญหา รวมทั้งสามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตอย่างเหมาะสม มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นคนดีในสังคม อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข รู้จักหลีกเลี่ยงอบายมุข สารเสพติด การพนัน หรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อชีวิต

2.5 รูปแบบการจัดกิจกรรมแนะแนว มี 2 ลักษณะ คือ

การจัดบริการแนะแนว และ การจัดกิจกรรมในและนอกห้องเรียน

2.5.1 การจัดบริการแนะแนว เป็นหน้าที่ที่ครูทุกคนรวมถึงครูแนะแนวด้วยร่วมรับผิดชอบ และมีหน้าที่ในการจัดบริการแนะแนว โดยมีครูแนะแนวเป็นที่ปรึกษาและประสานงานเพื่อพัฒนานักเรียน ให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และครอบคลุมบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ ตามวิธีการดังนี้

2.5.2 บริการ รวบรวมข้อมูลและศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นบริการที่จำเป็นพื้นฐานในการที่จะให้ความช่วยเหลือ นักเรียนได้ถูกต้อง เพราะ จะทำให้ได้ทราบปัญหา หรือข้อบกพร่องในตัวนักเรียน เพื่อดำเนินการแก้ไขได้ถูกต้องและนำข้อมูลที่ได้ศึกษามาเป็นองค์ประกอบในการจัดบริการ อื่น ๆ ต่อไป งานบริการด้านนี้ ได้แก่ การบันทึกประวัตินักเรียนทุกคนไว้ในระเบียบนสะสม บริการข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ทดสอบความถนัด ความสนใจของนักเรียน สำรวจพฤติกรรม ที่มีปัญหาของนักเรียน

2.5.3 บริการสนเทศ เป็นบริการให้ความรู้ แก่นักเรียนในหลายรูปแบบ เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ รู้จัก ตัดสินใจ และวางแผนอนาคตอย่างฉลาด ได้แก่ การจัดสอนให้ความรู้ข้อมูลต่าง ๆ ในคาบกิจกรรมแนะแนว การจัดปายนิเทศ การจัดทหา ข้อมูลด้านต่างๆที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน การจัดอภิปราย บรรยาย ให้ความรู้ในด้านการศึกษาอาชีพ และการปรับตัวในสังคม การจัดงานวันอาชีพ การจัดสัปดาห์แนะแนว ทางศึกษาต่อ การจัดฉายวีดิทัศน์ที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน การจัดบรรยายจากวิทยากรและรุ่นพี่ เพื่อให้ ให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านการปรับปรุงบุคลิกภาพ การวางตัว และการวางแผนการศึกษาต่อภายหลังจบ การศึกษา

2.5.4 บริการให้คำปรึกษา เป็นบริการที่นับว่าเป็นหัวใจสำคัญของกิจกรรมแนะแนว โดยเฉพาะ การเรียน การสอนตามหลักสูตรใหม่ และใน สภาวะเศรษฐกิจและสังคมยุคปัจจุบัน งานบริการในด้านนี้ คือ ให้คำปรึกษานักเรียนที่มีปัญหาด้านส่วนตัว การเรียน และอาชีพ ศึกษาและหาทางช่วยให้นักเรียนแก้ปัญหาของตนเองได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เสนอแนะแนวทางปฏิบัติตน เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพ

2.5.5 บริการจัดวางตัวบุคคล เป็นบริการที่ช่วยเหลือ ส่งเสริมและพัฒนาในด้านต่างๆ ดังนี้ การช่วยเหลือ ด้านทุนการศึกษา การวางแผนในการ เลือกรายวิชาที่เรียน และส่งเสริมพัฒนาศักยภาพในด้านต่างๆให้เต็ม ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

2.5.6 บริการติดตามผล มีครูแนะแนวปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ฝ่ายต่างๆ เพื่อติดตามผล และให้บริการช่วยเหลือเพิ่มเติม ได้แก่ การติดตามผลนักเรียนที่ได้รับ 4 ทุนการศึกษา การติดตามผลนักเรียนที่ออกกลางคันหรือมีปัญหา การติดตามผลนักเรียนที่จบออกไป นอกจากนี้ยังนำเอาผลที่ได้มาปรับปรุงบริการแนะแนวต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้น

2.6 การจัดกิจกรรมในและนอกห้องเรียน ครูทุกคนร่วมรับผิดชอบ และมีหน้าที่ในการจัดกิจกรรมแนะแนว โดยมีครูแนะแนวเป็นที่ปรึกษาและประสานงาน ร่วมกันวางแผนและหาวิธีการ ที่เหมาะสมมาใช้พัฒนานักเรียน โดยสามารถดำเนินกิจกรรมดังนี้

2.6.1 กิจกรรมในห้องเรียน มีแนวทางในการจัดกิจกรรมดังนี้

- 1) กิจกรรมคาบแนะแนว
- 2) กิจกรรม โฮมรูม
- 3) การสอดแทรกกระบวนการแนะแนว

2.6.2 กิจกรรมนอกห้องเรียน มีแนวทางในการจัดกิจกรรมดังนี้

1) กิจกรรมกลุ่มทางจิตวิทยา และการแนะแนว เช่นโปรแกรมพัฒนา ตนเองเกี่ยวกับการ รู้จัก และเห็นคุณค่าในตนเอง

2) การอบรมเชิง ปฏิบัติการ เช่น อบรมนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษา อบรมเกี่ยวกับทักษะชีวิต การทัศนศึกษาแหล่งวิทยาการ และสถานประกอบการ ตลาดนัดอาชีพ การเชิญวิทยากรให้ความรู้ได้แก่ ผู้ปกครอง นักเรียน ศิษย์เก่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดนิทรรศการ การจัดป้ายนิเทศ การปฐมนิเทศ การปัจฉิมนิเทศ การจัดเลี้ยงตามสาย ชุมนุมแนะแนว และกิจกรรมพบผู้ปกครอง

ในการจัดกิจกรรมแนะแนว ควรมีการเสริมสร้างในเรื่องของ **สมรรถนะทางการแนะแนว** เข้าไปด้วย ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้มีแนวทางในการพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพในแต่ละด้าน เพื่อให้บรรลุถึง เป้าหมาย

2.7 สมรรถนะทางการแนะแนว หมายถึง คุณลักษณะที่ต้องการให้นักเรียนทุกคนมีและ สามารถนำไปใช้กับตนเองได้อย่างเหมาะสม ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ครูควรส่งเสริมด้านต่างๆ ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความรู้เฉพาะด้านของเด็ก เช่น ความรู้ภาษาอังกฤษ ความรู้ด้านคณิตศาสตร์ ความรู้ ด้านภาษา เป็นต้น ทักษะ (Skills) หมายถึง สิ่งที่ได้กระทำได้ดี และฝึกปฏิบัติเป็นประจำจน เกิดความชำนาญ เช่น ทักษะการอ่าน การเขียน การวาดภาพ การร้องเพลง การทำอาหาร เป็นต้น ภาพลักษณ์ภายในตน (Self-image/Self-concept) หมายถึง ทัศนคติ ค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับ ภาพลักษณ์ของตนเองหรือสิ่งที่เด็กเชื่อว่าตนเองเป็น เช่น คนที่มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง จะเชื่อว่าตนเอง สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ คุณลักษณะภายในหรืออุปนิสัย (Traits) หมายถึง บุคลิกลักษณะประจำตัวของเด็ก เป็นสิ่งที่อธิบายถึงเด็กคนนั้น เช่น เป็นคนที่น่าเชื่อถือ และ ไว้วางใจ หรือมีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นต้น แรงจูงใจ (Motive) หมายถึง แรงขับภายใน ซึ่งทำให้เด็กแสดงพฤติกรรม ที่มุ่งสู่สิ่งที่เป็นเป้าหมาย เช่น เด็กที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ มักชอบตั้งเป้าหมายที่ท้าทาย และพยายามทำงานสำเร็จตาม เป้าที่ตั้งไว้ ตลอดจน พยายามปรับปรุงการทำงานของตนเองตลอดเวลาในการจัดกิจกรรมแนะแนวควรสร้างเสริม คุณลักษณะให้ สอดคล้องกับสมรรถนะทางการแนะแนวในแต่ละด้านอย่างเหมาะสม ซึ่งมีอยู่ทั้งหมดด้วยกัน 3 ด้าน ได้แก่

2.7.1 สมรรถนะด้านการศึกษา หมายถึง การมีความรู้ ความเข้าใจ มีเจตคติและค่านิยมที่ดี ในเรื่องเกี่ยวกับการเรียน สามารถนำข้อมูลความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการวางแผนในด้านการเรียน และการศึกษาต่อ เพื่อพัฒนาตนเองด้านการเรียนได้เต็มตามศักยภาพ

2.7.2 สมรรถนะด้านอาชีพ หมายถึง การมีความรู้ ความเข้าใจในเกี่ยวกับ อาชีพ ตลอดจน มีเจตคติและค่านิยมที่ดีต่ออาชีพ มีข้อมูล/ประสบการณ์ด้านอาชีพ เพื่อให้มีทักษะในการตัดสินใจวางแผน การศึกษาเพื่อการมีงานทำเต็มตามศักยภาพ

2.7.3 สมรรถนะด้านส่วนตัวและสังคม หมายถึง การรู้จักและเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และ ปรับตัวและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

บรรณานุกรม

สำนักวิชาการมาตรฐานการศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กระทรวงศึกษาธิการ.

(2551). เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551:

แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ).

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แนวทางการจัดทำเอกสาร

หลักสูตรการศึกษา ปพ.1 ปพ.2 และ ปพ.3 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.

(2550) กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.